

Wij willen het soort zijn dat als beste reageert op veranderingen

“Het zijn niet de sterkste soorten die overleven en ook niet de meest intelligente. Het is het soort dat het beste reageert op veranderingen”, Charles Darwin

Dynamiek kenmerkt de huidige tijd. Wat vandaag normaal is, is morgen alweer achterhaald. Zorginstellingen maken een belangrijke transformatie door: van individueel belang naar gezamenlijk belang, met gaan voor eigen winst naar gaan voor toegevoegde waarde aan samenleving, buurt en wijk. Nieuwe initiatieven ontstaan en dat heeft invloed op zowel de economie, de wijze waarop we met elkaar omgaan, ons eigen gedrag, de samenhang in een organisatie....en daarmee ook het toezichthouden.

Governance code Zorg 2017 als voorbeeld

De nieuwe Governance code Zorg 2017, met focus op maatschappelijke betrokkenheid en verantwoording, is een mooi voorbeeld van hoe we als raad geacht worden een weloverwogen, gebalanceerd evenwicht na te streven tussen Passion (Drijfveer), People (Mensgericht), Planet (De omgeving) en Profit (Toegevoegde waarde).

Bekende én onbekende taken en rollen

Veel van deze zaken zijn voor de meesten raden van toezicht niet nieuw, en we weten van oudsher dat wij een rol hebben als klankbord, inspiratiebron en toezichthouder; voor bestuurder en organisatie. Met name voor zaken die betrekking hebben op de harde kant van deze taak, zoals het toezichthouden op financiën en kwaliteitsstandaarden. Hierin heeft een raad een duidelijke verantwoordelijkheid en we weten hoe we hier met jaarlijkse checklists aan kunnen voldoen. Wanneer de raad ook een rol krijgt in het toezicht houden op bijvoorbeeld maatschappelijk toegevoegde waarde, dialoog, zelforganisatie, samenwerking en vertrouwen komen we veelal op nog onontgonnen terrein waarvan de resultaten veelal niet langs harde prestatie-indicatoren te leggen zijn. We kunnen dan niet meer volstaan met het nalopen checklists, maar het vereist van ons dat we in verbinding komen met verschillende gremia, zowel binnen als buiten de organisatie, om ons zelf een beeld te vormen wat de stand van zaken is.

Dit vraagt heel iets anders van een raad dan op prestatie-indicatoren gerichte checklists toetsen. Willen we écht verbinding maken met de ander, om tot dialoog te komen en op basis van gelijkwaardigheid informatie, kennis en ervaring te delen, dan vraagt dit van de raad dat hij de intentie heeft om authentiek te zijn, de ander écht te begrijpen, non-verbale signalen op te pakken en daar waar nodig te interveniëren op een manier zodat de ander in zijn kracht gezet wordt en eerlijke en relevante informatie geeft.

Aanpak van deze visie door Raad van Toezicht Radar

Binnen de raad van toezicht van Radar hebben we deze visie als volgt opgepakt. We beschouwen onszelf als team en niet als losse individuen met een gezamenlijke taak en een bundeling van expertises. Hiertoe hebben we onze drijfveren en competenties in beeld gebracht. Op basis van dit beeld zijn we naar een rolverdeling binnen de raad gegaan én snappen we hoe wij als leden binnen de raad ons tot elkaar en de bestuurder verhouden. Daarnaast geven we transparantie rondom ons handelen en initiëren we zelf open dialogen met gremia als o.a. cliënten- en ondernemingsraad en samenwerkingspartners. Oprecht luisteren, integriteit, eerlijk authentiek zijn en jezelf kwetsbaar opstellen zijn hierbij voor ons belangrijke uitgangspunten. In onze communicatie maken wij de aansluiting met de ander door te inventariseren wat de ander bezig houdt t.a.v. het realiseren van doelstellingen en het volbrengen van de missie en de visie in het belang van de cliënt. Hierbij wordt de ander nadrukkelijk uitgenodigd om te reflecteren op de beelden van de raad en zelf te reflecteren om de samenhang met het grote geheel te ervaren. Voor ons als raad betekent dit concreet dat wij

moeten blijven groeien in het observeren en dat we nadrukkelijk ook de beleving en de werkelijkheid van alle dag proberen te achterhalen. Dit proces werkt uiteraard pas optimaal als betrokkenen (cliënt, medewerkers, etc.) eveneens de intentie hebben om op basis van gelijkwaardigheid kennis, ervaring en beelden te delen.

Rol Raad van Toezicht binnen het proces n.a.v. deze visie

Vanuit onze raad van toezicht bij Radar zien wij in het proces, om op basis van gelijkwaardigheid authentiek verbinding te maken met belanghebbenden, een initiërende rol voor onszelf weggelegd. Daarnaast zien wij een rol voor onszelf om toezicht te houden op het proces van verbinden tussen betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Om dit te borgen werken we als raad met een verbetercyclus rondom ons eigen gedrag zodat we blijven inspireren, motiveren, waarderen en reflecteren. Immers, *“Het zijn niet de sterkste soorten die overleven en ook niet de meest intelligente. Het is het soort dat het beste reageert op veranderingen”, aldus Darwin.* En tot dat soort willen we behoren.

Dr ing. Carla Verkeste, vice-voorzitter Raad van Toezicht Radar, Maastricht